

ham mazkur maqolalarning Turkiston xalqi uchun katta ta’sir kuchiga ega bo‘lganligidan dalolat beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. “Taraqqiy” .1906 -yil.
1. Jadid ma’rifatparvarlik harakatining g‘oyaviy asoslari. “Toshkent islom universiteti” nashriyot-matbaa birlashmasi. Toshkent - 2016.
2. Sh.R.Xurriyatdan nechuk foydalanamiz. Najot. 1917-yil.
3. И.Гаспринский. Из наследия, Русское мусульманство. – Ставрополь: Таврия, 1991.
4. X.Boltaboyev. Jadidchilik: islohot, yangilanish, mustaqillik va taraqqiyot uchun kurash. - Toshkent: Universitet, 1999.

OILA MUQADDASLIGI: JAMIYATNING ASOSIY QADRIYATI

Qobulova Sarvinoz

I. OILA – INSONIY TARBIYANING ILK MAKTABI

Oila inson hayotidagi eng muhim qadriyatlardan biri bo‘lib, uning ma’naviy shakllanishida asosiy rol o‘ynaydi. Insonning hayotga bo‘lgan qarashlari, axloqiy tamoyillari, ma’naviy va intellektual rivojlanishi aynan oilada shakllanadi.

1. Oilaning inson hayotidagi o‘rni

Oila nafaqat biologik, balki ijtimoiy va ruhiy jihatdan ham shaxsni shakllantiradi.

Inson dunyoqarashi va axloqiy tamoyillarining asosi bolalikdan oilada shakllanadi.

Farzand tarbiyasida ota-onaning mas’uliyati muhim o‘rin tutadi.

2. Oila – milliy qadriyatlarni saqlovchi muhit

Har bir millat o‘z oilaviy qadriyatlari bilan ajralib turadi.

Milliy qadriyatlarni yosh avlodga singdirish oila tarbiyasining asosiy vazifalaridan biridir.

Oila orqali urf-odatlar, an’analar, axloqiy tamoyillar saqlanib keladi va kelajak avlodga yetkaziladi.

II. OILAVIY MUHIT VA FARZAND TARBIYASI

Oiladagi muhit farzandlarning ruhiy, intellektual va jismoniy rivojlanishiga bevosita ta’sir qiladi. Mehribonlik va tarbiyaviy muhit mavjud bo’lgan oilalarda farzandlar sog’lom fikrli, bilimli va jamiyat uchun foydali inson bo’lib voyaga yetadi.

1. Oilaviy tarbiya va inson kamoloti

Oila bolaga mehr-muhabbat, ishonch, hurmat kabi tamoyillarni singdiradi.

Ota-ona farzandlariga nafaqat moddiy ta’minot, balki ma’naviy yetuklikni ham ta’minlashi kerak.

Farzandga berilgan to’g’ri tarbiya kelajakda jamiyat rivojiga ijobiy ta’sir ko’rsatadi.

2. Zamonaviy oilaviy muhit va muammolar

Globalashuv davrida oilaviy qadriyatlar tahdid ostida qolmoqda.

Texnologik taraqqiyot va ijtimoiy tarmoqlar farzandlar tarbiyasiga ijobiy hamda salbiy ta’sir ko’rsatmoqda.

Farzandlarni to’g’ri yo’naltirish uchun ota-onalar zamonaviy ta’lim va tarbiya usullaridan foydalanishlari lozim.

III. OILA QADRIYATLARI – JAMIYAT BARQARORLIGINING GAROVI

Oila jamiyatning asosiy bo’g’ini hisoblanadi. Mustahkam oila – barqaror jamiyat demakdir. Oilalar barqaror bo’lsa, jamiyat ham ma’naviy va iqtisodiy jihatdan rivojlanadi.

1. Oila va jamiyat o’rtasidagi uzviy bog’liqlik

Oila ijtimoiy institut sifatida jamiyatning mustahkam poydevori hisoblanadi.

Oilaviy qadriyatlarning saqlanishi jamiyat barqarorligini ta’minlaydi.

Oilalar tarbiyasi tufayli jamiyatda axloqiy me’yorlar va qonun-qoidalar rioya qilinadi.

2. Oilaviy qadriyatlarni asrash va mustahkamlash zarurati

An’anaviy va zamonaviy qadriyatlar uyg’unligini saqlash muhim.

Yosh oilalarni qo’llab-quvvatlash, ijtimoiy dasturlarni kengaytirish lozim.

Oilaviy qadriyatlarni targ’ib qilish orqali jamiyatda mustahkam ijtimoiy aloqalar yaratiladi.

XULOSA

Oila muqaddasligi – nafaqat shaxsiy, balki jamiyatning kelajagini belgilovchi asosiy omildir. Oilaning barqarorligi jamiyat taraqqiyotining kalitidir. Mustahkam oila orqali insonlar ezgulik, mehr-muhabbat, sabr-toqat va hamjihatlikni o‘rganadilar. Shuning uchun oilaviy qadriyatlarni asrash va rivojlantirish har bir insonning muqaddas bu

JALOLIDDIN MANGUBERDI TARIXDAGI O‘RNI VA UNING BUGUNGI KUNGA TA’SIRI

Quronboyeva Gulchiroy Umirbek qizi,

Samarqand davlat chet tillar instituti

Narpay xorijiy tillar fakulteti 2-bosqich talabasi

Ilmiy rahbar: Sadinov Ma'rufjon Normo'minovich,

Samarqand davlat chet tillar instituti

Narpay xorijiy tillar fakulteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada Jaloliddin Manguberding shaxs sifatidagi tarixdagi o‘rni va uning bugungi kunga ta’siri haqida ma’lumotlar yoritilgan.

Kalit so‘zlar: Jaloliddin Manguberdi, vatanparvar sarkarda, Chingizxon, mo‘g‘ullar, Nasaviy

O‘zbek xalqining ozodlik va milliy mustaqillik uchun kurashlari tarixida Xorazmshohlarning so‘nggi vakili Jaloliddin Manguberding o‘ziga xos o‘rni bor. Manbalarda Jaloliddin Manguberding mo‘g‘ullarga qarshi kurashlari borasida ko‘pgina ma’lumotlar mavjud bo‘lsa-da, uning diplomatik faoliyati hanuzgacha chuqur o‘rganilmagan. Xususan, Jaloliddin Manguberding Hindiston va Yaqin Sharqdagi hukmdorlar bilan diplomatik aloqalar o‘rnatishga intilishlari hamda buning natijalari borasidagi ma’lumotlarga aniqlik kiritish zarur. Xorazmshoh hukmdorning ushbu harakatlari Sind (Hind) daryosi bo‘yidagi mag‘lubiyatdan so‘ng mo‘g‘ul qo‘shiniga qarshi kurashish uchun ittifoqchilar kerakligini anglagan holda siyosiy faoliyat olib borish zaruriyati bilan bog‘liq bo‘lib, maqolada masalaning ayrim jihatlarini manbalar tahlili asosida ochib berishga harakat qilindi.

Xorazmshoh anushteginiylar davlatining so‘ngi vakili, vatanparvar sarkarda, mo‘g‘ullarga qarshi tolmas kurashchi Jaloliddin Manguberdi haqidagi qarashlar turli-tuman va ziddiyatli masalalardan biri hisoblanadi. U haqdagi ilk yozma manbalardan tortib, hozirgi kungacha bo‘lgan davr tadqiqotlarida fikrlar turli-tuman bo‘lsa-da ularning umumiy o‘zagida Jaloliddin Manguberding vatanparvar sarkarda,